

Časopis PRVEJ STAVEBNEJ SPORITELNE

DOMa

3
2014

Čím vyšší úver, tým nižší úrok
Bytovojadrová revolúcia
Dunaj v Poprade

6

Dedo si to tak žeral

Dôvody, prečo svoj dom postavíme tam a nie inde, bývajú rôzne. V tomto prípade rozhodlo dedovo želanie.

18

Hórny chlapec s citom dizajnéra

Workoholik so všetkými plusmi i mínusmi tejto „diagnózy“. Typ, ktorý potrebuje mať všetko hneď.

20

Úložné priestory

Než sa pustíte do prerábania bytu, premyslite si usporiadanie vecí do skríň. Získate tak odhad o množstve potrebného priestoru.

Rubriky

3 Príhovor

4 Aktuálne

6 Na návšteve
Dedo si to tak žeral

9 Vy sa pýtate,
my odpovedáme
Pre každého niečo

10 Na návšteve
Vaňa pre kapra

13 Naše skúsenosti
10 auparkových rokov

14 Na návšteve
Dunaj v Poprade

16 Téma
Bytovojadrová revolúcia

18 Čo o nich (asi) neviete
Ján Koleník

20 Nápady a inšpirácie
Úložné priestory

23 Zabavte sa

Časopis PRVEJ STAVEBNEJ SPORITELNE **DOMa** 3|2014

Ročník: 14.

Vyšlo: september 2014

Periodicita: štyrikrát ročne

Pre Prvú stavebnú sporiteľňu, a. s., vydáva JAGA GROUP, s. r. o.

Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., Bajkalská 30, P. O. Box 48,
829 48 Bratislava, tel.: 02 58 55 58 55, www.pss.sk

Redakčná rada:

Ing. Erich Feix (predseda), PhDr. Oľga Sabelová (šéfredaktor),
Mgr. Robert Juriš, Mgr. Andrej Vida, Ing. Peter Halász,
Mgr. Magdaléna Lukáčová, Mgr. Martina Deríková

Foto na obálke: thinkstock.cz

Registrácia MK SR: EV 1526/96, ISSN 1335-9797

Vážení stavební sporitelia, milí čitatelia,

určite so mnou budete súhlasiť, že vlastnému bývaniu pripisujeme vo svojom živote vysokú, po zdraví hádam aj najvyššiu, prioritu. Pokojné a dôverne známe prostredie, istota, bezpečie, pohoda v kruhu najbližších. Napokon, kto by si nechcel zavesiť obraz na stenu vlastného bytu, zapáliť oheň v kozube vo vlastnej obývačke, pozvať hostí na terasu vlastného rodinného domu...

Áno, štatistiky aj životná prax hovoria, že toto si želá prakticky každý z nás. Akurát nie každý si to môže aj dopriať. A to je priestor pre banky, aby prichádzali s ponukami, ktoré sa dajú len ťažko odmietnuť.

Práve na to sme mysleli pri príprave tej našej súčasnej. Pokúsili sme sa, a verím, že sa nám to aj podarilo, pripraviť ju tak, aby zaujala, potešila a už „nepustila“. Napokon, od zásadného zníženia štandardnej úrokovej sadzby úverov na bývanie, a to bez časového obmedzenia, sa to dá celkom prirodzene očakávať.

Osviežili sme tiež ponuku úverov na financovanie obnovy bytových domov. A prepojili ju s výhodnou možnosťou financovania paralelných úprav jednotlivých bytov v obnovovanom dome.

Vďaka úverovým novinkám v kombinácii so znížením niektorých poplatkov každý náš klient ušetrí stovky, ba nebojím sa povedať, že až tisíce eur.

Verím, že prinášame riešenia, na ktoré mnohí obrazne i doslova čakali. Tohtoročný záujem o naše úvery nás presviedča, že sa uberáme správnou cestou. Budeme radi, ak aj vám pomôžeme vykročiť za svojím novým či vynoveným bývaním „pravou“.

Ing. Imrich Béreš

predseda predstavenstva Prvej stavebnej sporitelne

Úvery na bývanie

Čím vyšší úver, tým nižší úrok

Skúsenosti hovoria, že jeseň je výborné obdobie na kúpu nového alebo obnovu súčasného bývania. Vieme to aj my v PSS, a. s., preto sme pre vás pripravili ponuku naozaj výhodných úverov. Ich úrokové sadzby sme znížili o 1 až 1,2 %, pričom platí, že čím viac peňazí si u nás požičiate, tým bude úrok nižší.

Porovnateľne výhodnejší

Povedzte, že chcete obnoviť svoje súčasné bývanie. Napríklad máte chuť na novú kúpeľňu, modernú kuchynskú linku, účelné vstavané skrine; žiada sa vám vymeniť podlahy, okná, dvere... V poriadku. Na financovanie vášho zámeru vám od 1. septembra 2014 poskytneme medziúver so zníženým úrokom, a to až o celé jedno percento. Ďalšou výhodou je, že ho nemusíte založiť nehnuteľnosťou. A ak patríte k našim sporiacim klientom, úver bez založenia nehnuteľnosti získate až do výšky 40-tisíc €.

Nízko a ešte nižšie

Možno ale patríte k tým, ktorí potrebujú na kúpu bytu alebo výstavbu rodinného domu viac peňazí. V tom prípade vám odporúčame medziúver zabezpečený nehnuteľnosťou. Aj v takom prípade máme pre vás niekoľko dobrých správ.

Pri týchto úveroch, ktoré jednotlivcovi poskytneme do výšky 170-tisíc € a manželom, resp. partnerom do 340-tisíc €, sme znížili úrokové sadzby až o 1,2 %!

V súčasnosti sa ich úroková sadzba začína už od 3,69 % ročne, čo je najnižší neakciový úrok medziúveru v histórii Prvej stavebnej sporiteľne. Po istom čase splácania medziúveru, keď splníte podmienky na získanie stavebného úveru, vám úrokovú sadzbu ešte znížime. Stavebné úvery totiž poskytujeme s úrokom už od 2,9 % ročne, garantovaným počas celého splácania, čo znamená, že aj splátky úveru sú nemenné.

Je to úver s podobnými parametrami, ako majú spotrebiteľské úvery, ktoré Slováci najčastejšie využívajú práve na financovanie obnovy bývania. S tým rozdielom, že ten z PSS, a. s., má dva až trikrát nižšiu úrokovú sadzbu! V závislosti od výšky a typu úveru tak ušetríte stovky až tisíce eur. Financie a množstvo času usporíte aj vďaka odbúraní zbytočného papierovania v podobe znaleckých posudkov, vkladu do katastra nehnuteľností či dodatočného poisťovania bytu alebo rodinného domu. A vystačíte si len s jedným ručiteľom. Manželia sa zaobídu aj bez neho.

Šetríme vaše peniaze

- ✓ Za uzatvorenie novej zmluvy o stavebnom sporení v úverovej tarife v súčasnosti zaplatíte len 20 €.
- ✓ Ak žijete v bytovom dome, ktorý vlani či tento rok realizoval, respektíve realizuje obnovu vďaka úveru z PSS, a. s., a do 31. 12. 2014 požiadate v PSS, a. s., o úver, napríklad na rekonštrukciu svojho bytu, poskytneme vám ho bez poplatku za spracovanie.

Myslíme aj na zariadenie vašej domácnosti

V PSS, a. s., myslíme na kompletne vybavenie vašej domácnosti. Pre svojich klientov máme preto v ponuke aj úvery na vybavenie domácnosti s výhodnými podmienkami a nízkym úrokom. Dokonca pri nich nie je potrebný ani ručiteľ, ani predkladanie bločkov či faktúr. Výhodnú úrokovú sadzbu úverov na vybavenie domácnosti garantujeme počas celej doby splácania, ktorá môže trvať až 7 rokov. Výška poskytnutej sumy môže od 1. septembra tohto roka byť až 7 000 eur.

Úvery na vybavenie domácnosti sú určené predovšetkým stavebným sporiteľom PSS, a. s. Môžu to byť tí, ktorí už splatili alebo ešte stále splácajú stavebný úver, prípadne medziúver, pričom podmienkou je dobrá platobná disciplína počas ostatných 12 mesiacov. O spotrebiteľský

úver môžu po novom požiadať aj ich spoludlžníci, teda manželia, resp. manželky. Spotrebiteľské úvery na vybavenie domácnosti môžu využiť tiež sporiaci klienti PSS, a. s.; stačí, aby sporní dlhšie ako pol roka.

Tip pre vás

Poistite sa

S obchodným zástupcom PSS, a. s., vyriešite aj otázku poistenia. V spolupráci s poisťovňou UNIQA a Poisťovňou Slovenskej sporiteľne vám sprostredkujeme:

- ✓ poistenie domácnosti,
- ✓ poistenie nehnuteľnosti,
- ✓ kapitálové životné poistenie,
- ✓ pohrebné poistenie.

Mag. David Marwan

Nový člen predstavenstva PSS

Predstavenstvo Prvej stavebnej sporiteľne má od 1. júla 2014 nového člena. Je ním Mag. David Marwan, ktorý na tomto poste vystriedal Mag. Herberta G. Pfeiffera. Vo výkonnom orgáne PSS je nominantom akcionára Raiffeisen Bausparkasse Viedeň (Rai-Bau).

Mag. David Marwan sa narodil 6. apríla 1979. Vyštudoval právo v Linzi v Hornom Rakúsku. Po štúdiu odišiel pracovať do Viedne, kde prešiel viacerými zamestnaniami. Predchádzajúce štyri roky pracoval na pozícii vedúceho riadenia zahraničných účasťí v Rai-Bau. Staral sa o štyri stavebné sporiteľne, v ktorých má Rai-Bau svoju účasť. Jednou z nich bola aj PSS, a. s., preto jej prostredie dobre pozná. „Moja prvá reakcia na ponuku stať sa členom predstavenstva PSS bola – samozrejme, áno. Vždy som najväčšiu slovenskú stavebnú sporiteľňu vnímal ako úspešnú, perspektívnu a serióznou firmu. Prvú stavebnú sporiteľňu a jej zamestnancov považujem za veľmi dobrý tím.“

Úspešná novinka Sporenie Lišiak „zabralo“

Na začiatku tohtoročného leta Prvá stavebná sporiteľňa vyrukovala s absolútnou novinkou; s niečím, čo dosiaľ v stavebnom sporení ešte nebolo. Čakali sme, ako na ňu zareaguje široká verejnosť. S potešením konštatujeme, že online Sporenie Lišiak sa stretlo s veľkým úspechom. Za dva mesiace sa preň rozhodlo viac ako 10-tisíc záujemcov.

Čím sme vás zaujali? Určite súhrou viacerých výnimočných faktorov. V prvom rade možnosťou nadštandardne zhodnotiť vložené finančné prostriedky v kombinácii s výhodami, ktoré poskytuje len internet. Ďalej tým, že svoje finančné prostriedky máte kedykoľvek k dispozícii. Vklady a prevody môžete robiť vtedy, kedy to potrebujete, resp. kedy vám to najviac vyhovuje. Nevyžadujeme ani minimálny vklad alebo zostatok na účte, čiže nemáme žiadne dodatočné podmienky. Za to všetko u nás neplatíte vôbec nič; všetko je u nás úplne zdarma. Finančné v rámci online Sporenia Lišiak sú chránené až do výšky 100-tisíc €.

Je teda rovnako bezpečné ako akékoľvek iné sporenie.

TEXTY Robert Juris, Olga Sabelová

Za lepším bývaním S nízkym úrokom

Obnova bytového domu je nevyhnutná, zároveň však nie lacná záležitosť. Preto je mimoriadne dôležitý výber správneho partnera, ktorý pomôže s financovaním. K tým najspoľahlivejším určite patrí Prvá stavebná sporiteľňa. Potvrdzuje to aj aktuálny úverový program s nízkym úrokom zameraný práve na obnovu bytových domov. V súčasnosti je pri takýchto úveroch úroková sadzba nižšia ako 3 % ročne. Podmienkou je len, aby výška úveru dosiahla aspoň 40-tisíc €. Po podpise úverovej zmluvy PSS, a. s., zafixuje klientovi – spoločenstvu vlastníkov bytov, bytovému družstvu alebo správcovi bytového domu – úrokovú sadzbu na nasledujúcich 12 mesiacov. Po ich uplynutí opätovne prehodnotí výšku úrokovej sadzby a prípadnú zmenu úroku, resp. mesačnej splátky úveru, klientovi včas oznámi. Splätnosť úveru pritom môže trvať až 25 rokov. Banka na túto ponuku vyčlenila 25 miliónov eur.

Navyše od septembra 2014 PSS, a. s., znížila aj úroky bežných úverov, a to o 0,5 až 0,7 %.

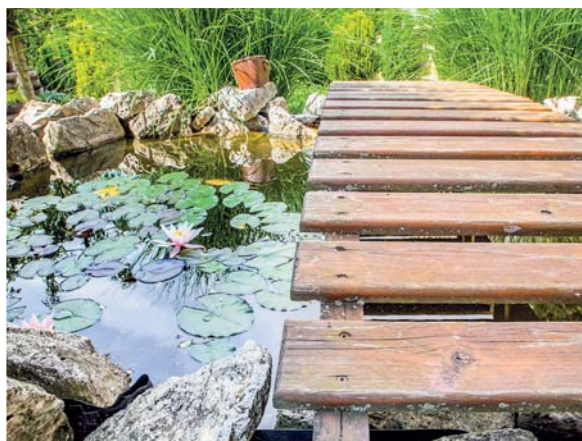

Stolár, šerif – možno aj starosta

Dedo si to tak želal

TEXT Oľga Sabelová **FOTO** Michaela Demočková, Vlado Eliáš

Dôvody našej voľby, prečo svoj dom postavíme na konkrétnom mieste a nie kdesi inde, bývajú rôzne. V tomto prípade, hoci nie zámerne či nátlakovo, rozhodol dedo. Veľmi si prial, aby meno jeho rodu naďalej zostalo v dedine, kde on sám prežil celý svoj život. Jeden z vnukov mu želanie splnil. A zrejme nebude náhoda, že prvý sen, ktorý sa mu v novom dome sníval, bol práve o dedovi...

Úsmevných 20 000

„Dedovo želanie bolo pre mňa naozaj silným motívom,“ zdublikuje Radoslav Kasarda, keď hľadáme dôvody, prečo sa to známe slovenské „postav dom“ rozhodol uplatniť práve v Čičave (na bližšiu navigáciu – pár kilometrov od Vranova nad Topľou). „Okrem toho, som taký gazdovský typ a priestor, kde stál dedov dom, mi vyhovoval.“ Spojenie „kde stál“ je úplne presné. So starým kamenným domom (ktorého múry už vraj boli ako špongia) sa dalo spraviť len jedno – kompletne ho zbúrať. Čo sa „zbúrať“ nedalo, bol pozemok, na ktorom pôvodný dom stál a ktorý – dlhý a úzky – určil aj základný tvar domu nového. Radoslav a jeho manželka ho vybrali z katalógu, len riešenie vchodu, po dohode s projektantmi, zmenili.

„Keď sme dom začali stavať, mali sme dvadsaťtisíc slovenských korún,“ poznamená Radoslav Kasarda a sám sa pri tej spomienke pobavene usmeje. „Veľmi nám pomohlo, že ja i moji rodičia sme už vtedy nejaký čas mali stavebné sporenie.“ Zmluvy spojili a v Prvej stavebnej sporiteľni si vzali úver, ktorý sadol ako... veď viete ☺. Rovnako vyhovujúce boli aj ďalšie dva, ktoré čerpali neskôr. Radoslav Kasarda by vám povedal, že keď sa dá, treba takúto možnosť využiť, a že oni boli s PSS vždy spokojní.

Vlastná výroba

To, čo u Kasardovcov neprehliadnete, je drevo. V interiéri sú z neho podlahy, nábytok, trámy na strope v obývačke, schodisko... A všetko – až na pohovku, kreslá a stoličky v obývačke – vyrobené vlastnými rukami Radoslava Kasardu. Je totiž stolár a, súdiac podľa toho, čo sme videli na vlastné oči, veľmi zručný. Navyše veľmi precízny. Práve preto robil na svojom dome popri stolárskych aj všetky murárske práce – s nikým iným nebol spokojný. Profesia Radoslava Kasardu sa „podpísala“ aj na ďalších súčiastiach domu. Detaily okrasnej záhrady, terasa, veľká hojdačka. A tiež stolárska dielňa za domom, pretože adresa bydliska je pre R. Kasardu i adresu jeho pracoviska. „V poslednom čase,“ poznamenáva v tejto súvislosti, „sa venujem aj chovu hospodárskych zvierat, z ktorých najzaujímavejšie sú určite kamerunské ovce. Už som povedal, že som taký gazdovský typ.“ Je však aj taký tramský typ – je šerifom tramskej osady Zlatý orol; vďaka jeho aktivitám sa v Čičave v septembri uskutoční 21. ročník Slovensko-českého potlachu. A aby toho nebolo málo, v jesenných komunálnych voľbách kandiduje na starostu. Už sa vraj nemôže pozeráť na to, čo sa v Čičave deje, respektíve nedeje.

Jana Kucová,
obchodná zástupkyňa
PSS, a. s., Vranov nad Topľou:

„Pre svojich spoľahlivých klientov má Prvá stavebná sporiteľňa, ako istú formu odmeny za ich lojalitu a zodpovedný prístup, špeciálne možnosti. V tomto prípade to bola tzv. bonita preverená z úveru. Znamená to, že klient nemusel dokladovať svoj príjem, čo mu podstatne uľahčilo čerpanie ďalšieho úveru.“

Pre každého niečo

Na otázky čitateľov odpovedá
Mgr. Andrej Vida,
vedúci odboru manažment produktu
Prvej stavebnej sporiteľne

Rekonštrukcia bytu

Sporím si u vás už 7 rokov, mesačnými vkladmi som nasporil skoro polovicu dohodnutej cieľovej sumy. V budúcom roku plánujem rozsiahlu rekonštrukciu bytu. Poradíte mi, ako ju môžem čo najvýhodnejšie financovať?

Martin M., Bardejov

Vzhľadom na to, že máte nasporenú takmer polovicu cieľovej sumy, odporúčam vám využiť stavebný úver s ročnou úrokovou sadzbou od 2,9 %. Tú vám garantujeme počas celej doby splácania úveru. Až do výšky 50 000 € môžete stavebný úver získať bez dokladovania výšky príjmu a v prípade, že ste ženatý, aj bez ručiteľa. Výhodou pre vás tiež bude, že splátka úveru bude rovnaká ako čiastka, ktorú ste doteraz mesačne sporili.

Jedna splátka

Splácame úver v inej banke, ktorý sme využili na výmenu strechy svojho rodinného domu. Chceme ďalej pokračovať v oprave fasády a kúrenia, na čo si chceme zobrať ďalší úver. Máme u vás stavebné sporenie, tak by sme ho radi využili, splatili ten prvý úver, ktorý má vysoký úrok, a platili iba jednu splátku. Dá sa to?

Veronika N., Štrba

Samozrejme, na splatenie svojho predchádzajúceho úveru môžete využiť úver zo stavebného sporenia. A keďže už u nás istý čas sporíte, získate výhodnejšie podmienky a nižší úrok. Odporúčam vám kontaktovať niektorého z našich obchodných zástupcov (ich zoznam nájdete na www.pss.sk), ktorý vám vypracuje konkrétnu ponuku. V konečnom dôsledku budete splácať iba jeden, výhodnejší, úver s jednou mesačnou splátkou.

Rezerva na dôchodok

O päť rokov pôjdem do dôchodku, ale chcel by som si ešte šetriť nejaké peniaze ako rezervu do budúcnosti. Dcéra mi hovorila, že máte v ponuke aj sporenie pre starších ľudí. Čo mi viete odporučiť?

Miroslav P., Rožňava

Áno, ponúkame aj špeciálne sporenie Senior extra, ktoré môže využiť každý vo veku od 55 rokov. Spája v sebe výhody klasického stavebného sporenia s možnosťou postupného vyplácania nasporených prostriedkov formou renty, čo by mohlo vyhovovať vášmu zámeru. Počas sporenia získate každoročne štátnu prémie a 2%-ný ročný úrok. Po 6-tich rokoch sa môžete rozhodnúť, ako čo najlepšie využijete svoje nasporené prostriedky. Jednou z možností je práve postupné vyplácanie – renta, ktoré môže trvať až 6 rokov a bude pre vás znamenať pravidelné „prilepšenie“ k dôchodku.

Aký úver

Do zimy chceme vo svojom byte prerobiť kúpeľňu a kuchyňu, vymeniť okná a podlahy. Odhadujeme, že celkovo budeme potrebovať asi 30 000 €. U vás si sporíme už päť rokov a na účte máme asi 4 000 €. Aký úver si môžeme zobrať?

Pavol H., Bratislava

Ako nášmu sporiacemu klientovi vám až do výšky 40 000 € poskytneme úver bez založenia nehnuteľnosti. Vďaka výhodnejšej splátke ušetríte každý mesiac nemálo peňazí a tiež času pri vybavovaní úveru, keďže nepotrebujete znalecký posudok ani dodatočné poisťovanie bytu. Praktické bude aj financovanie prestavby bytu – po schválení úveru vám vyplatíme vopred na účet až 80 % z úveru, zvyšok po predložení dokladov účelového použitia.

Napíšte nám

Máte aj vy otázku súvisiacu so stavebným sporením v Prvej stavebnej sporiteľni?

Radi vám odpovieme, stačí sa spýtať.

Svoje otázky posielajte:

- buď **e-mailom** na adresu doma@pss.sk,
- alebo **poštou** na adresu

Prvá stavebná sporiteľňa (časopis DOMa)
Bajkalská 30, P. O. Box 48
829 48 Bratislava 25

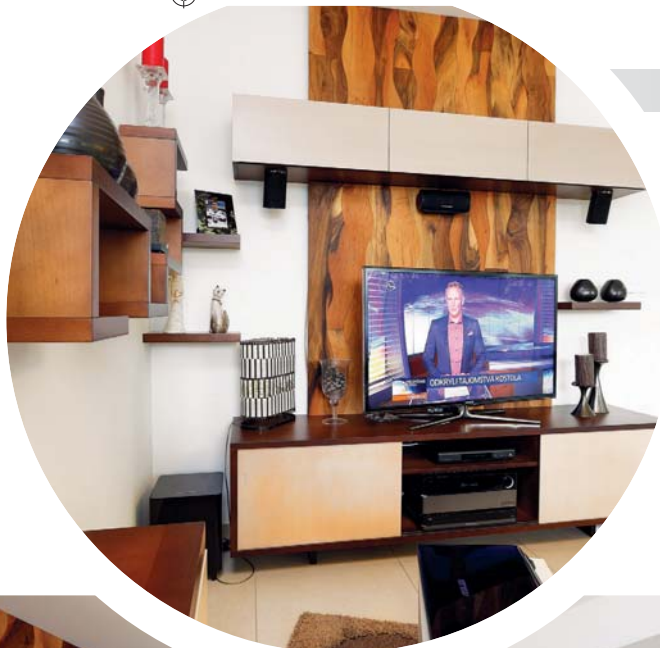

Pani Katka ako „priateľ na telefóne“

Vaňa pre kapra

TEXT Oľga Sabelová FOTO Dano Veselský, Peter Mrázik

Byť manželkou hokejistu je svojím spôsobom to isté ako byť manželkou vojaka z povolania. V jednom i druhom prípade iba ťažko môžete povedať – tu zostávame natrvalo. Väčšinou je to tak, že len čo sa kdesi udomácnite, už znovu balíte a odchádzate sa udomáčniť niekam inam. Keď sa to tak vezme, vaše skúsenosti z balenia a vybalovania by pokojne vydali na praktickú príručku.

na návšteve

Otváranie nových dverí

„Je pravda, že sme vždy opúšťali miesta, ktoré sme si obľúbili, a je pravda, že niekedy sa nám odchádzalo dosť ťažko,“ nepopiera Petra Kollárová z Trenčína. Hneď však s optimizmom sebe vlastným dodá: „Vždy sa nám ale otvárali nové dvere, nové možnosti.“ Otváranie nových dverí – obrazne i doslovne – trvalo 12 rokov. Chvíľu to už vyzeralo, že ich stálou adresou sa stane Nitra, dokonca tam začali stavať rodinný dom. Lenže rodina hokejistu mieni a ponuka mení... Svoj dom snov, len čo ho postavili, predali. A mesto pod Zoborom vymenili za mesto Matúša Čáka. „Najskôr sme uvažovali, že tu kúpime rodinný dom, nakoniec ale padlo rozhodnutie kúpiť byt.“ Pri konkrétnom výbere bolo dôležité, aby bol v menej hlučnej časti Trenčína, no zároveň blízko pri zimnom štadióne a aby to bolo niečo „preoňané novotou, čo si budeme zariaďovať podľa seba.“

na návšteve

Podľa seba

Ich chuti zariadovať podľa seba vyhovovalo, že kupovali holobyť. Čo ale „podľa seba“ znamená v praxi? „Ísť do jednoduchších tvarov, vyhnúť sa lesklým plochám a materiálom, dať všetkému teplo skĺbením dreva a kovu, mať dostatok úložného priestoru,“ vymenúva Petra Kollárová. Veľa sa v tomto smere naučili pri stavbe domu – napríklad aj to, ako skĺbiť kvalitu s rozumnou cenou. Keď sa pýtame, kto pri zariadovaní zohral akú úlohu, vyjde najavo, že prvotné nápady boli väčšinou manželove. Dolaďovanie do detailov však bola spoločná činnosť, drobnú nezhodu názorov riešili iba pri kúpeľni. „Nakoniec vyhral sprchovací kút, hoci ja som chcela vaňu – aby nám mal kde pred Vianocami plávať kapor, ako to bývalo u nás doma ☺.“ Necháme kapra kaprom a zvrtneme reč na praktickejšiu stránku. Aby sme boli konkrétnejší – keďže vieme, že svoje slovo tu povedalo aj stavebné sporenie v PSS, pýtame sa na skúsenosti s ním. Prvé zmluvy uzatvárali pani Petra a jej manžel hneď po svadbe. Potom prišli na rad zmluvy pre obe deti; ešte potom úvery – najprv pri riešení bývania

v Nitre, neskôr pri kúpe bytu v Trenčíne. „Rozhodujúce pre nás je, že pani Katke (obchodná zástupkyňa PSS – pozn. red.) môžeme absolútne dôverovať. Výborne sa s ňou komunikuje, nikdy nás nesklamala. Takže čo nám odporučí, to spravíme. Je to už taký náš priateľ na telefóne,“ so spokojným úsmevom konštatuje Petra Kollárová. Keď teda začnú stavať rodinný dom – lebo ten si raz rozhodne postavia – určite jej znovu cinknú.

Katarína Poláčková, obchodná zástupkyňa PSS, a. s., Trenčín:

„Popri využívaní výhod sporenia pre deti a úverov sa nám v tomto prípade osvedčuje ešte ďalšia možnosť, ktorú odporúčam aj ostatným. Je ňou uzatvorenie novej sporiacej zmluvy hneď, ako na tej starej začne klient čerpať úver. Kým spori, svoje vklady výhodne zhodnocuje, a keď sa v budúcnosti rozhodne pre úver, získa ho s lepšími podmienkami.“

Mária Nerádová, obchodná zástupkyňa PSS, a jej **10 auparkových rokov**

TEXT Olga Sabelová FOTO Dano Veselský

Jej prvý kontakt so stavebným sporením a PSS bol kontakt spokojného klienta. Obchodnou zástupkyňou PSS je 12 rokov. Začínala v Modre a to, že sa v problematike rýchlo zorientovala, má „na svedomí“ jej vtedajšia kolegyňa Ľudka Kufelová, ktorej je dodnes veľmi vďačná. Svoje „spoluzitíe“ s PSS však v prvom rade spája s bratislavským Auparkom.

Pôsobenie Márie Nerádovej, obchodnej zástupkyne Prvej stavebnej sporiteľne, v nákupnom centre Aupark v Bratislave je takmer rovnako „staré“ ako Aupark samotný. V septembri „oslávi“ desaťročnicu – 10 rokov pôsobenia vo filiálke PSS v jeho priestoroch. „Bola to veľká zmena,“ poznamenáva na margo svojich auparkových začiatkov. „Keďže šlo o niečo úplne nové, bolo treba začať takmer od nuly. Bola to však aj veľká výzva a musím priznať, že ma to veľmi bavilo.“ Rovnako priznáva, že ju to baví dodnes. Práca je zaujímavá; ten, kto by si myslel, že po čase sa z nej zákonite musí stať rutina, je na omyle. Menia sa spoločenské a ekonomické podmienky, menia sa klienti, „mení a vyvíja sa naša ponuka. Rozširuje sa, čím sa zároveň rozširuje záber klientov, ktorým dokážeme niečo ponúknuť a pomôcť im.“

Je to práve reálna možnosť pomôcť ľuďom, ktorá jej na tejto práci najviac vyhovuje a najviac ju motivuje. „Znie to možno ako fráza, ale – či chceme, či nie – denne svojím spôsobom zasahujeme do života ľudí. Je potom celkom prirodzené, že ich spokojnosť ma nabíja energiou.“ Za pozitívum tejto činnosti považuje tiež rôznorodosť, ktorá je s ňou spätá. Spomínanú širokú škálu ponuky, z ktorej sa dá vytiahnuť niečo pre každého – od detí cez „dospelákov“ a seniorov až po právnické osoby – bytové domy. Prejavom rôznorodosti je aj fakt, že každý klient má svoj špecifický problém, ktorý s ním treba riešiť. „S každým klientom všetko prežívam, každého si veľmi vážim. Ľudia k nám chodia preto, lebo niečo potrebujú, a ja rada spravím niečo dobré pre každého, kto o to má záujem.“ Áno, mohlo by to znieť ako frázy, pri rozhovore s ňou je vám však jasné, že to frázy nie sú. Že vôbec nepreháňa, keď na margo svojej auparkovej „desaťročnice“ s radosťou konštatuje, že má veľa spokojných klientov. A keď povieme, že i ona vyzerá veľmi spokojne, jednoducho poznamená – aj sa tak cítim.

Mária Nerádová

Vzdelanie

stredná ekonomická škola

Obchodný zástupca PSS

od augusta 2002

Na práci pre PSS jej najviac vyhovuje

možnosť pomôcť každému, kto o to má záujem, rôznorodosť, finančná nezávislosť

Kontakt

0918 716683, 0903 435244 maria.neradova@fopss.sk

Ako zariadiť, aby bol

Dunaj v Poprade

TEXT Olga Sabelová FOTO Dano Veselský

Keď vám ktosi povie, že v Poprade je Dunaj, asi si o ňom začnete myslieť svoje. Radšej však zadržte – Dunaj v Poprade naozaj je. Tak sa totiž volá spoločenstvo vlastníkov bytov zastrešujúce 128 bytov z 8 vchodov bytovky na popradskom sídlisku Juh. To, že jej presná adresa je Ústecko-Orlická ulica, vás už následne možno ani neprekvapí. Keby ste predsa len chceli vedieť, kde k takémuto názvu ulice v meste so siluetou Vysokých Tatier za chrbtom prišli, potom vedzte, že za to môže partnerstvo okresu Poprad s českým okresom Ústí nad Orlicí.

Síce komplexne, ale...

Neboli to však netradičné detaily v názve, ktoré nás na Spoločenstve vlastníkov bytov (SVB) Dunaj najviac zaujali. To podstatné sme zistili pri tohtoročnom vyhodnocovaní súťaže Najlepšie obnovený bytový dom, v ktorej spomínané SVB obsadilo tretiu priečku. Ako pri odovzdávaní cien odznelo, nie vždy sa podarí vlastníkov presvedčiť, aby obnovu riešili komplexne – tento bytový dom však bol výnimka. „Tak rýchlo a jednoducho to ale nešlo,“ usmeje sa Ing. Vladimír Labay, predseda SVB Dunaj, keď mu vyjadrenie realizátora obnovy pripomenieme. Ako inak, zase raz nejaké ale...

S úvahami o komplexnej obnove sa začali pohrávať ešte v roku 2008. Vlastníci bytov však neodsúhlasili úver a vlastné prostriedky na „kompletku“ nestačili. Zostali teda pri tom, na čo im vlastné prostriedky stačili – zaškárovanie spojov, výmena schodiskových okien, výmena všetkých rozvodov.

„V roku 2011,“ pokračuje v informáciách Ing. Labay, „sme nechali spraviť termovízy posudok našej bytovky. Ukázalo sa síce, že úniky tepla, po preškárovaní obvodového plášťa domu, nie sú také hrozné, ako sme sa domnievali, zároveň však bolo jasné, že komplexná obnova má aj tak svoje

opodstatnenie." V máji 2012 zhromaždenie vlastníkov bytov schválilo spracovanie projektovej dokumentácie celkovej obnovy bytového domu a v máji až októbri 2013 obnovu bytového domu – ktorej hlavnou súčasťou bolo zateplenie obvodového plášťa a strechy – realizovali.

Kalkulačka a papier...

Toľko stručné fakty. Čo ale predchádza okamihu, kým sa čosi s bytovým domom začne diať? „Predovšetkým,“ bezprostredne zareaguje Ing. Labay, „musíte mať vždy poruke kalkulačku a papier; všetko musí byť presne vyrátané.“ Rovnako dôležité je nechať si vypracovať ponuku od viacerých dodávateľov aj s referenciami o doteraz realizovaných prácach; rozhodovať sa pre kvalitný a progresívny materiál; dať si záležať na zmluve s vybraným dodávateľom, aby nemohli vzniknúť žiadne „dodatočné“ náklady. Najdôležitejšie ale je ľuďom veci presne vysvetliť a zdôvodniť, ukázať im, že všetko sa deje v ich záujme.

Zhromaždeniu vlastníkov na tému komplexná obnova bytového domu preto predchádzali schôdze v jednotlivých vchodoch, s podrobnými informáciami o význame a efekte takéhoto kroku. Na samotné zhromaždenie potom prišli všetko „len“ schváliť. Aj úver, proti ktorému už neprotestovali (čomu pomohol argument, že platby do fondu sa nezvýšia). Prečo ale padlo rozhodnutie čerpať úver práve v Prvej stavebnej sporiteľni? „Ako SVB sme už v Prvej stavebnej sporiteľni mali sporiacu zmluvu a k PSS a jej obchodnému zástupcovi pánovi Kubovovi sme mali veľkú dôveru. Presvedčivými argumentmi pre nás boli aj garantovaná úroková sadzba, financie až do 100 % plánovaných nákladov, mimoriadne splátky bez poplatku, štátna prémia pre SVB.“

Výšku úspor, ktorú dosiahnu vďaka obnove bytového domu, ešte nemajú presne vyčíslenú; podľa projektu by sa ale spotreba energie mala znížiť až o 60 %. Už teraz však konštatujú, že ich bytovka mimoriadne opeknela. Z tohto aspektu je to vlastne úplne nový bytový dom.

Vladimír Kubov, obchodný zástupca PSS, a. s., Poprad:

„PSS ponúka jeden z najvýhodnejších spôsobov financovania obnovy bytových domov, ktorá zohráva dôležitú úlohu pri znižovaní výdavkov za energiu. SVB určite ocenia aj možnosť získať štátnu premiu, a to jednu na každé štyri byty v bytovom dome. V prípade SVB Dunaj tak štátna premie vo výške takmer 2 125 € uhradia jednu splátku úveru ročne.“

Bytovojadrová revolúcia

TEXT Oldřiška Luptáková FOTO thinkstock.cz, archív O. Leskovskej

Ošiaľ, ktorý ešte koncom minulého storočia vyvolala možnosť odkúpiť si byty do osobného vlastníctva, naštartoval prvú etapu prerábania bytových jadier. Niet sa čo čudovať – na vlastnom majetku sme mali viac chuti (a aj viac možností) zrealizovať to, čo spĺňalo naše predstavy o kvalitnom bývaní. A tak sa začala „bytovojadrová revolúcia“...

Bezpečnosť prvoradá

Najstaršie typy bytového jadra začali stavbári montovať do bytov v rokoch 1958 až 1968. Bolo celkom logické, že vylepšovanie bývania sa odvíjalo práve od tejto časti bytu. A nešlo iba o „kozmetické úpravy“. Veď v bytovom jadre a v šachtách za ním sú umiestnené elektrické, vodovodné, plynové rozvody, odpadové rúry. Iste, v časoch, keď sa bytový dom staval, museli spĺňať vtedajšie normy. Lenže namýšľaj si, že ich kvalita je aj po desiatkach rokov stále vyhovujúca, asi nebude celkom správne. Funkčnosť rozvodov časom klesá a v súčasnosti môžu byť na hranici alebo dokonca až za hranicou životnosti. Nekvalitná elektroinštalácia v kúpeľni, respektíve v akomkoľvek mokrom prostredí, je to posledné, čo si predstavíme pod pojmom bezpečné bývanie. Zabúdať netreba ani na to, že elektrických spotrebičov v našich domácnostiach pribúda – mikrovlnky, umývačky riadu, mrazničky, klimatizácia, to všetko predstavuje zvýšenú záťaž, na ktorú pôvodné rozvody neboli dimenzované. Určite bude tiež lepšie včasnou výmenou dosluhujúcej vodovodnej sústavy predísť prípadným haváriám súvisiacim s prasknutou rúrkou, pokazenou batériou či nefunkčným odtokom.

Kráčať s dobou

Napriek spomínanému boomu spojenému s renovovaním bytových jadier, nie všetky sú už obnovené. Ich rekonštrukcia má aj v súčasnosti zelenú; dokonca môžeme hovoriť o jej druhej vlne. A nerekonštruujú sa len pôvodné bytové jadrá. Mnohí z tých, ktorí pôvodné bytové jadro vymenili pred rokmi, začínajú teraz rekonštruovať už rekonštruované. Možno ich oslovili nové materiály, farebné kombinácie, kúpeľňové doplnky, možno uvažujú o inom dispozičnom riešení bývania. A popravde – financovanie stavebných úprav prostredníctvom úverov je v súčasnosti mimoriadne jednoduché. Tak prečo to nevyužiť.

Netreba sa prenáhliť

Ak sa chcete pustiť do prestavby, ešte pred začiatkom stavebných prác si zvážte, ako by malo nové jadro a všetko, čo s ním súvisí, vyzerať. Ak vám bude „stačiť k šťastiu“ výmena obkladačiek, dlažby, vodovodnej batérie alebo osadenie nového zrkadla, pravdepodobne to zvládnete svojpomocne.

Ak uvažujete o komplexnej rekonštrukcii bytového jadra, chce to profesionálov. Ide totiž o vysoko odborné práce

týkajúce sa vody, elektriny, plynu, požiarnej ochrany. A to naozaj nemôže robiť hocikto. Za svoje peniaze si zaslúžite kvalitne odvedenú robotu, preto si od firiem vypýtajte kontakty na predchádzajúcich zákazníkov. Spoločnosť, ktorá si je istá svojimi výsledkami, vám ochotne poskytne ich adresy či telefónne čísla.

Čo vy a čo oni

Pred začiatkom rekonštrukcie je potrebné ohlásenie, resp. žiadosť o stavebné povolenie a minimálne konzultácia so statikom, resp. statický posudok na stropnú konštrukciu vzhľadom na nové zaťaženie. Rovnako si ešte predtým, ako sa do rekonštrukcie pustíte, s dodávateľom ujasnite, čo chcete. Vysvetlite mu, čo očakávate a koľko peňazí máte na splnenie svojich očakávaní k dispozícii. Skúsení odborníci vám určite poradia, prípadne zreálnia vaše predstavy. Stavebné firmy dokážu vypracovať viac návrhov vrátane 3D vizualizácie s niekoľkými variantmi možných riešení. Ich súčasťou sú aj navrhované materiály a cenové kalkulácie. Navyše, niektoré firmy už zvolili prijateľný finančný model aj pre menej solventných zákazníkov – stačí uhradiť zálohu a zvyšok je možné splácať v pravidelných splátkach. Veľmi dôležité, respektíve priam nevyhnuté, je ešte pred začiatkom prác uzatvoriť s dodávateľom zmluvu o dielo. V nej presne zadefinujte rozsah prác, cenové relácie, termíny dokončenia, ale aj podmienky reklamácie. Nezabudnite ani na paragraf, ktorý zaviaže dodávateľa upratať stavebný odpad. A ak chcete dobre vychádzať so susedmi, vopred sa im písomne ospravedlňte za hluk spojený s prestavbou vo vašom byte. Neuškodí, ak pripíšete, dokedy bude trvať.

Ako a z čoho

V súčasnosti sa pri prestavbách bytových jadier využívajú predovšetkým dva materiály – pórobetónové tvárnice Ytong a sadrokartón. Pórobetónové tvárnice sa využívajú pri výmene umakartového bytového jadra za murované, ako aj pri obnove panelového či tehlového jadra. Murovanie nimi má oproti klasickým tehľám viac výhod. Tvárnice sú podstatne ľahšie, lepia sa špeciálnym lepidlom, stavbári nepotrebujú maltu. Aj preto je murovanie nielen rýchlejšie, ale aj „čistejšie“. Tento stavebný materiál má potrebné zdravotné atesty. Je ideálny v prípade, ak potrebujete na steny zavesiť ťažšie predmety. Ani inštalácia nových rozvodov a ich zasekanie do múrov nerobia skúseným remeselníkom problémy.

Pri prestavbe bytového jadra, prípadne pri zmene dispozičného riešenia, môžete využiť aj iný overený systém – sadrokartón. V kúpeľni sa používa špeciálny, vodoodolný sadrokartón. Vo všeobecnosti tento stavebný materiál nie je vhodný na výstavbu nosných priečok, ale skvele sa uplatní pri predeľovaní priestorov, vytváraní poličiek, priečok, pri zakrývaní nepekných zákutí bývania. Aj podhlady, vďaka ktorým môžete znížiť stropy, osadiť do nich svetelné rampy, vytvárajú v byte či v rodinnom dome príjemnú atmosféru.

Oplatí sa vedieť

Nepodceňujte paragrafy

Všetky stavebné úpravy musia byť zrealizované v súlade s platnou legislatívou. Pretože svet paragrafov je niekedy poriadne zamotaný, požiadali sme o niekoľko dôležitých základných informácií Ing. Otíliu Leskovskú, 1. viceprezidentku Združenia spoločností vlastníkov bytov na Slovensku.

- Za technický stav bytu a za to, čo sa v ňom deje, je vždy zodpovedný vlastník. Aj v prípade, že byt užívajú iné osoby, je vlastník účastníkom konania súvisiaceho s bytom – či už ide o jeho správu, alebo stavebné či udržiavacie práce.
- Stavebný zákon pozná tri základné kategórie stavebných úprav: stavebné úpravy, pri ktorých sa nevyžaduje stavebné povolenie ani ohlásenie; stavebné úpravy, pri ktorých sa vyžaduje ohlásenie na stavebný úrad; stavebné úpravy, pri ktorých sa vyžaduje stavebné povolenie.
- Stavebné povolenie ani ohlásenie nie je potrebné, ak sa rozhodnete pre udržiavacie práce. Patria sem napríklad maľovanie, obklady stien a ich výmena, dlažby a podlahy a ich výmena, montáž vstavaných skriň a skríniek, výmena sanitárnych zariadení, montáž a výmena kuchynskej linky vrátane drezu, sporáka a pod.
- Ohlásenie na stavebný úrad sa vzťahuje na úpravy, ktoré nezasahujú do nosnej konštrukcie stavby, nemenia dispozičnú bytu, vzhľad stavby a účel bývania. Ohlasovaciu povinnosť si musíte splniť aj v prípade, ak by vaše aktivity mohli ovplyvniť stabilitu stavby, jej požiarne bezpečnosť alebo životné prostredie, a vzťahuje sa aj na všetky udržiavacie práce na stavbe, ktorá je kultúrnou pamiatkou.
- Stavebné povolenie potrebujete vtedy, ak chcete meniť dispozičnú bytu alebo zasahovať do nosných konštrukcií bytu, robiť v nich otvory (na dvere alebo okná), spájať dve izby do jednej, zrušiť stenu medzi balkónom a izbou. Ak bývate v bytovom dome, potrebujete na to, aby ste mohli svoje zámery realizovať, aj súhlas väčšiny vlastníkov bytov. Búranie nosnej steny sa nezaobíde bez posudku statika. Stavebné povolenie sa vyžaduje aj pri zmene stavieb, najmä pri prístavbe a nadstavbe či zmene vzhľadu domu (napr. zasklenie lodžie so zamurovaním namiesto zábradlia).
- Pri všetkých typoch udržiavacích a stavebných prác nesmiete ostatných vlastníkov rušiť alebo v neprimeranej miere obmedzovať výkon ich vlastníckeho práva. Musíte dodržiavať domový poriadok a nočný pokoj.

Tip pre vás

Ak sa rozhodnete „zbaviť“ starého bytového jadra, môžete na financovanie nového použiť stavebné sporenie alebo niektorý z našich úverov. Sanita, rozvody, elektroinštalácia, obklady, dlažby atď., teda všetko to, čo je pevne spojené so stavbou, je účelom použitia v zmysle zákona. Na kúpu materiálov vám odporúčame použiť Kartu výhod, s ktorou ušetríte nemalo peňazí v predajniach našich zmluvných partnerov. Ich zoznam nájdete na www.pss.sk.

Hôrny chlapec s citom dizajnéra

TEXT Oldřiška Luptáková FOTO archív Jána Koleníka

Stretnúť sa s Jánom Koleníkom nie je jednoduché. Niežeby mladý muž nebol ochotný poskytovať rozhovory; problém je „iba“ v termíne. Pestrý kaleidoskop divadelných skúšok, predstavení, televíznych nakrúcaní na Slovensku aj v Českej republike potvrdzuje to, čo úspešný herec o sebe tvrdí – je naozaj workoholik so všetkými plusmi a mínusmi tejto „diagnózy“. Profesionál, ktorý má voľného času ako šafranu, starostlivo si strážiaci svoje súkromie. Napriek tomu sa z nasledujúcich riadkov dozvieme zaujímavé veci, ktoré ste o ňom možno nevedeli.

Málokto asi vie, že ste istý čas bývali v Moskve...

Bolo to v roku 1992. Otec pôsobil služobne v Moskve. Rodičia zvažovali, či pôjdeme s ním, alebo ja a sestra zostaneme s mamou na Slovensku. Nakoniec sme odišli všetci. Bývali sme najskôr na československom, po rozdelení Československa na slovenskom veľvyslanectve. Bolo to pekné obdobie, zažil som tam chvíle, na ktoré rád spomínam. Rusko predstavuje celkom inú kultúru, je to iný svet. Aj preto rozmýšľam, že sa tam raz vrátim ako turista.

Ako hodnotíte svoje súčasné bývanie?

Povedal by som to asi tak – do tretice všetko dobré. Musel som sa trikrát sfahovať, aby som konečne našiel to, čo mi vyhovuje. Priatelia, ktorí ma dobre poznajú, síce hovoria, že po roku, dvoch sa zasa niekam odsťahujem, ale ja som presvedčený, že toto je miesto, kde chcem zostať. Už takmer dva roky bývam v trojizbovom byte v bytovom dome blízko Bratislavy. Na dedine, kde brešú psy a kikirikajú kohúty. Je tu ticho, krásna príroda.

Ale aj v Banskej Bystrici, kde ste vyrastali, je krásna príroda. V čom je teda rozdiel?

Príroda je len čerešničkou na torte. Pre mňa je podstatné, že moje terajšie bývanie je akýmsi základným táborom, z ktorého odchádzam za prácou. O tom, že v Bratislave je pre herca viac pracovných príležitostí ako v Bystrici, asi netreba hovoriť. Navyše, posledného trištvrtého roka som pracoval aj v Českej republike, takže moja profesia sa spája aj s cestovaním. A z Bratislavy je to predsa len trochu bližšie. Mám rád prírodu, no nie som typický hôrny chlapec, ktorý musí behať po horách, lyžovať sa, korčuľovať sa. Niežeby som to nevedel, ale napríklad od lyžovania ma odrádza, že na lyžovačku potrebujete kopy vecí. A ja nemám rád veľké batohy či kufre.

Kto vám pomáhal pri zariaďovaní bytu?

Stavebné úpravy, ktoré súviseli s dispozičným riešením bytu, som zveril odborníkovi zo stavebnej firmy. Ale zariaďovanie som zvládol sám. Veľmi ma to baví, je to moje

hobby, cítim sa ako interiérový dizajnér. S každým novým bytom som získal nové skúsenosti. Musím ale priznať, že na zariadenie som mal vždy málo času a stále ma veľa nervov. Možno aj preto sa mi občas niečo nevydarilo.

Čo napríklad?

Do svojho prvého bytu som si najprv kúpil veľkú červenú sedačku. Páčila sa mi. Až neskôr som zistil, že „jedna lastovička leto nerobí“. Stál som pred problémom, čo s ňou a ako zladíť tento dominantný kus nábytku s tým ostatným.

Takže zrejme nakupujete a rozhodujete sa rýchlo.

To určite. Som typ, ktorý potrebuje mať všetko hneď, nemám rád dodacie lehoty. Počas čakania totiž môžem začať pochybovať, či som kúpil dobre. Chcem hneď vidieť, či predstava, ktorú som si vymyslel, funguje. Možno je to aj preto, že som zručný, viem si veci poskladať, zošraubovať, zmontovať – od poličiek až po skrine. Baví ma dávať výsledný tvar tovaru, ktorý dostanem zabalený v škatuliach. Pripomína mi to stavebnicu pre dospelých.

Z toho, čo hovoríte sa zdá, že preferujete moderný interiér v prírodných farbách. Alebo sa mýlim?

Nemýlite sa, naozaj inklinujem k modernému a funkčnému zariadeniu bez zbytočností. Riadim sa heslom menej je viac. Dost bazírujem na osovej súmernosti, lícovaní, presných rozmeroch, čo hraničí až s obsesiou. Vo farebnej škále som si našiel oku a psychike lahodiace zemité farby.

Môže byť, že ste sa minuli povolaniu? Že herectvo raz zavesíte na kliniec?

Ale veď to všetko s herectvom súvisí. Tiež je v tom kus kreativity. Spomínam si, ako ma – ako tínedžera – nebavilo pomáhať otcovi pri rekonštrukcii rodičovského bytu v Bystrici; aký som bol nešťastný, že som mu počas prázdnin musel dva týždne asistovať. Teraz som využil mnohé z toho, čo som sa pri ňom naučil. Je to pre mňa druh odraďovania sa.

Máte vo svojom byte veci, s ktorými by ste sa nevedeli a nemohli rozlúčiť?

Nelipnem na veciach a predmetoch. Nemám rád zbytočnosti, už vôbec nie vo forme darov, a mám rád zmenu. Ak mám doma vec, ktorá je ešte funkčná, ale nepotrebujem ju, pokojne ju darujem. Pre mňa je zbytočné hromadiť doma kopu nepotrebných vecí, ak ich môže využiť niekto iný.

Jan Werich hovoril, že doma je tam, kde si môže zavesiť klobúk. Kde by ste si ho chceli zavesiť?

Krajín, kam by som sa mohol vybrať, nie je veľa. Pre to, kde môžem žiť, je určujúca moja práca. Od 90-tych rokov, keď sa rozdelilo Československo, pracovných príležitostí pre hercov ubudlo. Neskôr sa to síce rozbehlo, ale práca je menej kvalitná. Kým v Čechách filmový priemysel pretrval a rozvíja sa, na Slovensku sa skončil. Chodíme si do Čiech

po to, čo na Slovensku nemáme. Ak by som sa ale nemusel zaoberať otázkou, čím sa budem živiť, asi by som sa vybral niekam na juh. More, olivy, ryby, to mám rád.

Bývanie je súčasťou životného štýlu. Aký je ten váš?

Asi nie je príkladný a ani ukázkový. Som workoholik, ktorý jednoducho nemá čas vytvárať si systém, kde by bolo miesto aj na niečo iné než na herectvo. Ak mám deň voľna – nehrám, nenakrúcam, neskúšam – neviem, čo s ním. Ak by som napríklad vedel variť, bolo by to pre mňa v mnohých smeroch užitočné a hlavne zdravšie. Koníčkov mám málo; trochu športujem, skladám si muziku. Zatiaľ však moje pracovné ambície nemajú rovnocennú protiváhu. V poslednom čase sa otvárajú nové príležitosti a ja ich chcem využiť. Nie som ten, kto chce sedieť so založenými rukami a do 60-ky čakať na vysnívanú úlohu, aby som v 60-ke zistil, že som čakal márne a vysnívaná úloha už nepríde.

Aj k dnešným domovom patrí rozžiarená televízna obrazovka. Napriek tomu sa zdá, že súčasná produkcia nemá na nezabudnuteľné televízne pondelky. Navyše, tie isté tváre stále dookola...

Možno to bude znieť ako fráza, ale je iná doba. Naši starší kolegovia, hoci aj to boli stále tie isté tváre, boli žiadani, takže mohli byť každý týždeň inou postavou. Mohli teda herecky napredovať v kvalitných programoch, „vyhrať sa“ v tom pravom zmysle slova. My hráme väčšinou dlhodobý jeden charakter v navzájom veľmi podobných komerčných seriáloch. Našťastie, máme divadlo, kde je šanca na progres výraznejšia. Na druhej strane, aby sme voči sebe neboli len skeptickí, ani v minulosti sa nenakrúcali iba kvalitné veci. Len na tie menej kvalitné sa v priaznivom množstve kvality pochopiteľne zabudlo. Je fakt, že naše seriálové účinkovanie sa nezachová ako kultúrne dedičstvo. Tým je naša profesia v dnešnej dobe výrazne ochudobnená o svoj význam. Je na našej generácii, ako s touto skutočnosťou naložíme.

V uplynulých mesiacoch vás zamestnával seriál, ktorého dej sa odohrával aj vo veľkej vile. Pod jej strechou žilo viac generácií jednej rodiny. Ako sa pozeráte na viacgeneračné bývanie?

Je prirodzené, že mladý človek raz vyletí z rodného hniezda. Odchod z domu mu otvára nové možnosti. Až v Bratislave, kam som odišiel z Bystrice študovať herectvo a bývať na vysokoškolský internát, sa predo mnou otvorili nové príležitosti. To však neznamená, že by som zabudol na domov, na rodičov. Viacgeneračné bývanie má dnes asi inú podobu ako to klasické, ale starostlivosť detí o rodičov by nikdy nemala stáť na vedľajšej koľaji. Aj ja sa často zaoberám myšlienkou, ako sa v budúcnosti postarám o mamu. Bývam v inom meste a bol by som rád, keby bývala v mojej blízkosti. Je to model spojený so zodpovednosťou, úctou, s odovzďávaním životných skúseností a upevňovaním medziľudských vzťahov. Teplo domova je nenahraditeľné. V každom životnom období ho možno vnímame odlišne, no podstata je stále rovnaká.

Úložné priestory

TEXT A VIZUALIZÁCIE Kivvi architects

Rozmiestnenie a množstvo úložných priestorov v byte sú záležitosťou, ktorá sa odvíja od individuálnych potrieb majiteľa. Každý z nás má iné nároky v závislosti od svojich záujmov, životného štýlu a koníčkov. Niektorí majú doma kompletný lyžiarsky výstroj alebo bicykel, iní zase rybárči. Inými slovami, predtým, ako sa pustíte do prerábania bytu, premyslite si usporiadanie vecí do skríň (nezabudnite na objemné veci ako kufre či paplóny). Získate tak odhad o množstve potrebného priestoru.

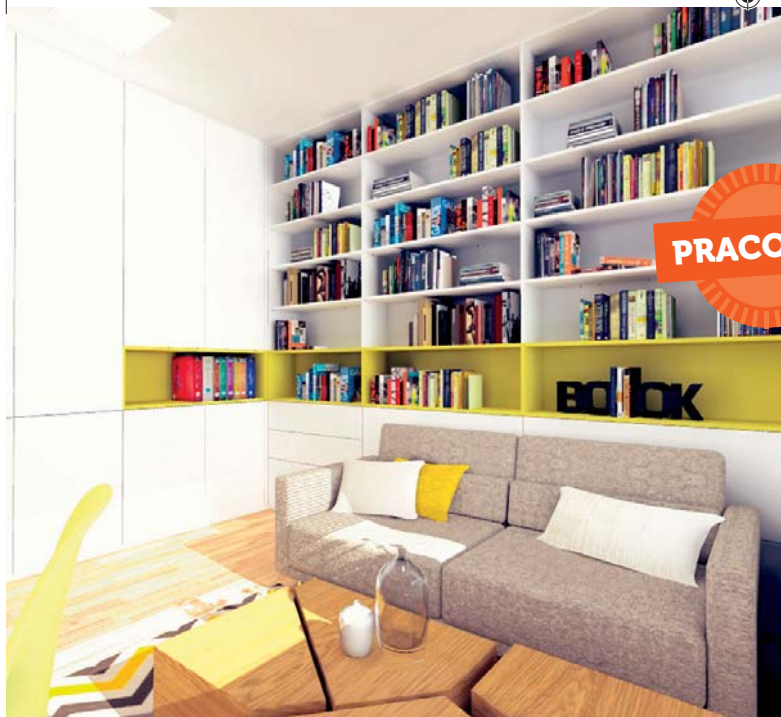

PREDSEŇ

Predsieň

Najväčšie nároky na množstvo úložných priestorov sa kladú na miestnosť, ktorá nás po príchode domov privíta ako prvá – na predsieň. Úložné priestory v predsieni je ideálne rozdeliť podľa využitia. Získate tým prehľad vo veciach a zároveň sa priestor z estetického hľadiska príjemne rozčlení. Obuv umiestnite do samostatného „botníka”,

ktorý môže zároveň plniť odkladaciu funkciu napr. na kľúče a iné drobnosti. Kabáty spolu s bundami zaveste do vysokej skrine, kde vznikne aj miesto na vysávač, žehliacu dosku, metlu... A nezabudnite na miesto na sedenie. Lavička alebo stolička sa pri obúvaní vždy stanú dobrým pomocníkom. Predsieň môžete zútulniť tapetou, kobercom a vankúšmi či veľkým zrkadlom umiestneným na stene.

PRACOVŇA

Pracovňa

Špecifickou miestnosťou, čo sa úložných priestorov týka, je pracovňa. Tu totiž nepotrebuje miesto na oblečenie či športové potreby, skôr sa tu zide knižnica a dostatok miesta na zakladače, kancelárske potreby, tlačiareň. Veľkou knižnicou nič nepokazíte, dobre si však premyslite, koľko kníh naozaj máte a na ktorej stene knižnica vynikne. Drobné kancelárske pomôcky skryjete do príručných zásuviek pod stolom alebo v rámci skriň, kde môžu byť umiestnené aj iné veci nevyhnutné na prácu. V prípade, že sa pracovňa občas premení na hostovskú izbu, bude potrebné rátať s úložným priestorom na posteľnú bielizeň či oblečenie, ktoré si návšteva prinesie. Dá sa to šikovne vyriešiť skriňou členenou podľa potreby. Umiestnením polohovateľných polic v jej vnútri zabezpečíte variabilitu využitia aj pohodlie pre svoje návštevy.

Detská izba

Detská izba je v prvom rade miestom, kde sa deti môžu celý deň hrať a objavovať nové veci. Všetci asi dobre vieme, že v detskej izbe nikdy nie je dosť priestoru na všetky hračky, oblečenie, školské potreby. Preto je najvhodnejším riešením nábytok na mieru. V prípade, že v detskej izbe bývajú dve deti, je veľmi praktické umiestnenie postelí v dvoch výškových úrovniach. Získate tak úložný priestor pod posteľou aj nad posteľou. Spodné

skrinky sa dajú využiť na odkladanie hračiek, ktoré deti denne používajú, horné napríklad ako knižnica na odľahčenie priestoru. Ako prístup k hornej posteli sú ideálne schodíky, ktoré sa tiež dajú využiť ako úložné priestory. Dbajte však na to, aby ste ich nezaťažili príliš ťažkými vecami. V konečnom dôsledku by detská izba mala byť hravá, plná farieb, a najmä rozumne a prakticky vyriešená, aby poskytovala pohodlie nielen deťom, ale aj ich rodičom.

DETSKÁ IZBA

Spálňa

Bez úložných priestorov v spálni sa nezaobídete žiadna domácnosť. Aby však priestor pôsobil útulne, vyvarujte sa množstva malého nábytku a radšej ho nahradte skriňou a menšou komodou. Vnútro vstavanej skrine môže mať okrem políc, tyčí na vešanie či zásuviek aj rôzne výsuvné mechanizmy a drôtené systémy, kam si jednoducho odložíte kravaty, opasky a iné drobnosti. Komodu veľmi jednoducho zaplníte drobnou bielizňou a kozmetikou rozdelenou do prehľadných organizérov. Nebojte sa využiť aj priestor nad posteľou, ktorý je priam stvorený na umiestnenie políc alebo plyných skriniek či celej zostavy s posuvnými dvierkami. A nakoniec nočné stolíky – tie nemusia byť len „stojanom“ na lampu na čítanie. Určite nájdete množstvo drobností, ktoré chcete mať stále poruke.

SPÁLŇA

Ďalšie rady a tipy architektiek

- ✓ Najskôr si napíšte zoznam vecí, ktoré potrebujete umiestniť do skrine. Podľa neho bližšie zistíte, koľko priestoru a v ktorej miestnosti v byte skutočne potrebujete.
- ✓ Nebojte sa nábytku na celú stenu. Aby takéto plochy nepôsobili mohutne, rozčleňte ich na menšie časti alebo použite farebné kontrasty.
- ✓ Ak v obývacej izbe predsadíte stenu, na ktorej je umiestnená TV, o 40 cm dopredu, a jej súčasťou budú otváracie skrinky alebo zásuvky, získate ďalšie odkladacie priestory.
- ✓ Namiesto klasickej taburetky si zaobstarajte taburetku so skrytým úložným priestorom a odkladajte tam napríklad deku.
- ✓ Vstavané skrine sú vhodné do chodby alebo do spálne. Z vizuálneho aj priestorového hľadiska sú lepším riešením otváracie dvere. Posuvné potrebujú 10 cm na posuvný mechanizmus, preto zaberajú viac miesta.
- ✓ Kuchynská linka až po strop je ideálna v malých bytoch. Využijete tak priestor na odkladanie sezónnych vecí. Pri výbere farebnosti však dajte pozor, aby horné skrinky nepôsobili príliš dominantne.
- ✓ V kúpeľni využite miesto pod umývadlom na zásuvky alebo skrinku. Niektorí výrobcovia už ponúkajú úsporné sifóny, a tak budete mať viac miesta na čistiace prostriedky a uteráky.
- ✓ Oslovte odborníka. Skúsenejší interiérový architekt vyrieši každý priestor podľa vašich potrieb, využije každý centimeter bytu a vloží doň originálny nápad.

Tip pre vás

Úložné priestory vyriešite hľavo s pomocou PSS. Vstavané skrine môžete financovať priamo zo stavebného sporenia. Na ďalšie vybavenie domácnosti, napríklad na nábytok do predsene alebo detskej izby, stoličky, skrinky či police, poskytujeme svojim klientom spotrebiteľský úver s nízkou úrokovou sadzbou, ktorého vybavenie je veľmi jednoduché a rýchle. Jednoduché je aj čerpanie úveru – nevyžadujeme totiž žiadne bločky ani faktúry.

ČÍM VYŠŠÍ ÚVER, TÝM NIŽŠÍ ÚROK

Som Lišiak. Mojou misiou je priniest vám lepšie bývanie.
Využite naše úvery. Teraz bez založenia bytu či domu až
do 40 000 eur.

Infolinka: 02/58 55 58 55

Viac na www.pss.sk

PRVÁ STAVEBNÁ
SPORITEĽŇA